سەید حەکیم لە واسیت: فرەکردنی ئابووری و سنووردارکردنی چەك بەدەستی دەوڵەت دوو کۆکەری سەرکییە بۆ ووبەووبوونەوەی کابرییەکانی ئێستا

لەچوارچێوەی سەردانەکەی بۆ پارێزگای واسیت، بەڕێز سەماحەتی سەید حەکیم سەرۆکی هاوپەیمانێتی هێزەکانی دەوڵەتی نیشتمانی چاوی بە کۆمەڵێك کەس بەرهەرمەند و دیارەکانی شارەکە کەوت و لەم دیدارە باسی چەندین دۆسیەی سیاسی و ئابووری و گۆشەپێدان کرا.

سەماحەتی باسی پێوەندییە مێژووییە قوواڵەکانی نێوان بنەماڵەی حەکیم و پارێزگاری واسیتی کرد، هەروەها بانگەوازی بۆ یادی ئایەتوڵا سەید محمد سدیق ئەلحەکیم، شەهیدی میحراب، فەقیی ئەهلولبەیت، سەید محمد سەعید ئەلحەکیم، و خۆشەویستانی عێراق (خوای گەورە نەهێنییەکانیان پیرۆز بکات) دەستپێکرد.
جەختیشی لەوە کردەوە کە واسیت شوێنکەوتەی ناوەندی عێراق و دڵی خەڵکەکەی داگیرکردووە،هەروەها پایتەختی کشتوکاڵی وڵاتەکەیە، پارێزگایەکی سەرەکی بەرهەمهێنەری نەوتە، هەروەها ناوەندێکی بازرگانییە بەهۆی دەروازە سنووریەکانییەوە، هەروەها بەڕێزیان سەرخۆشی خۆی بۆ کۆمەکۆزی سپایکەر دووپاتکردەوە و بۆ تاوانێکی قێزەونی وەسفی کرد کە بریندکی خوێناوی بەجێهێشتووە و وەك تاوانی جینۆساید پێناسە کرد...

لەسەر ئاستی ناوچەکە بەڕێز حەکیم ئاماژەی بۆدا کە عێراق بەهۆی هەوداوە یەك لە دوای یەکەکانی ناوچەکە کەوتۆتە ژێر کاریگەری و زیانی پگەیشتووە، هەروەها بەڕێزیان ئاماژەی بۆدا کە شێوەی بڕدەوام نا یەکسانە لە نێوان هەردووڵا، هەوونیشی کردەوە کە پۆوری سەرکەوتنە بۆ لایەنی بەهێزتر لەگەیشتن بە ئامانجە کانییەوە ، لە کاتێکدا سەرکەوتنی حزبی لاوازتر لە هێگە گرتنەوەی حزبی بە هێزتر لە گەیشتن بە ئامانجەکان دەردەکەوێت.
لە کۆتاییدا ئاماژەی بۆدا کە ناوچەکە بەرەو هێڕشەکاتی ناوەڕاستی نوێ دەڕوات کە لەگەڵ ئەوەی لایەنی بەرامبەر دیاوێت ناگونجێت.
..
سەبارەت بەدەخی سیاسی ناوخۆدا، بەڕێز حەکیم دووپاتی کردەوە کە سیستەمی پەرلەمانی عێراق پێویستی بە لێکتگەیشتن لە نێوان پارتە سیاسییەکان هەیە بۆ جێبەجێکردنی مەرجە دەستوورییەکان، ئاماژەی بۆشکرد، عێراق بە سەرکەوتوویی سێ سەرکایێتییەکەی هەبژارد و لە ماوەی دەستووریدا حکومەتەکەی پێکهێنا، ئامێژ دوای ئەو هاوڕانەی کە بوون هەی دانانی بەڕێز عەلی ئەلزەیدی، جەختی لەوە کردەوە کە پابەندبوون بە دەستوور و یاسا، و گواستنەوەی دەسەڵات بە شێوەیەکی ئاشتیانە، ئیمتیازێکی نیشتمانییە

و ناتوانرێت سازشی لەسەر بکرێت.

سەید حەکیم ئاماژەی بەوەشکرد،کە ئەلزەیدی خاوەنی باگراوندێکی ئابووری و گەنجانەیە کە شایستەی ئەوەیە کە سەرکردایەتی پرۆسەی گۆڕەپانەکان بکات، جەختیشی لەوە کردەوە کە سەرکەوتنەکەی سەرکەوتنە بۆ عێراق و سەرچاوەی خۆشگوزەرانییە بۆ گەلەکەی، هێرشەکانیان دووپاتی کردەوە کە قەرخکاریی داوێت لەسەر چەک داخوازییەکی عێراقییە و پرەنسیپێکی دەستووری پتەوە.

سەبارەت بە کێرتی ئابووری بەڕێز حەکیم هەشداریدا لە کاردانەوەکانی کەمبوونەوەی هەناردەکردنی نەوت لەسەر داهات، داوای هەڵچنکردنی ڕێگاکانی هەناردەکردنی نەوتی خاو و ڕێتکردنەوەی چەمکی بەستنەوەی چارەنووسی میللەت بە یەک دەرچەدا ڕێتکردەوە،هێرشەکان پشتیازی لێکتێگەیشتنی لێگەڵ سعودیە کرد بۆ نۆژەنکردنەوەی بیری عێراق و چاککردنەوەی هێڵی بیری بەرەو تورکیا و دروستکردنی بیری بەرەو دەریای سوور و دەریای ناوەڕاست، بەمەش بازاڕەکان هەڵچشن دەبن و بەرژەوەندییە ناوچەییەکان بۆ عێراقەوە ببەستنەوە، هێرشەکان بەرپرسیارێتیی خستە ئەستۆی نوخبەکان بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئەو قسانەی کە هەوڵی تێکدانی سەقامگیری دەخەکە دەدەن...

بەڕێزیان جەختی لە پێویستی هەڵچنکردنی سەرچاوەکانی داهات و دوورکەوتنەوە لە ستایلی دەوڕەتی تاکە داهات کردەوە ئاماژەی بەڕێگەی هاندانی کەرتەکانی کشتوکاڵ، پیشەسازی، گەشتیاری، وەبەرهێنان، و تێکنەلۆژیای مۆدێرن، و کارکردن بۆ لابردنی نەوت لە بودجە و بنیاتنانی لەسەر بەرهەمی نیشتمانی لە کەرتەکانی بەرهەمهێنان...

سەبارەت بە خوێندن و بازاڕی کار، بەڕێز حەکیم داوای کرد پێداچوونەوە بە دەرچوانی زانکۆکاندا بکرێت بە ئاماژەی بەوەی خواستەکانی بازاڕی کاردا بگونجێت، هەشداریشیدا لەوەی دەرچووانی گەنجان بەبێ دامەزراندنی ئەوان بە ناو هێزی کار دەبنە هۆی بێکاریی و کێشەی نەوان پسپۆڕی و پێداویستیەکانی کار...

سەید حەکیم لە کۆتاییدا جەختی لەسەر گرنگی پشتیوانی سیاسی، میدیایی، مرۆیی و فریاگوزاری کرد بۆ کەمکردنەوەی فشارەکان و گەیاندنەوەی سەقامگیری بۆ ناوچەکە، هێرشەکان هەشداریشیدا لەوەی عێراق زیاتر لە خودی قەیرانی ئاوو ووبووەی قەیرانی بەڕێوەبردنی ئاو دەبێتەوە، داوای پلانی پشوختێ و وردی کرد، داواشی کرد جووتیاران و بەڕێزان بەهەمان شێوەی فەرمانبەران پارەی خێان وەربگرن...